

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра інформатики і кібернетики

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/вибірковий</i>	Інженерна психологія та психологія праці <i>Нормативний</i>
Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Професійна освіта. Комп'ютерні технології
Рік викладання / Семестр / Курс (рік навчання)	2021 – 2022 / VI семестр / III курс
Викладач	Крашеніннік Ірина Володимирівна
Профайл викладача	http://inf.mdpu.org.ua/2017/10/16/krasheninnik-irina-volodimirivna/
Контактний тел.	+380509293064
E-mail	irina_kr@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5329
Консультації	Очні консультації: згідно графіку роботи кафедри інформатики і кібернетики. Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Інженерна психологія та психологія праці» з циклу нормативних компонентів здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Професійна освіта. Комп'ютерні технології» передбачає формування у здобувачів поглиблених знань, умінь і навичок в інженерній психології та основ психології праці.

Основою вивчення дисципліни є надання здобувачам систематизованих відомостей про основні структури і класифікації діяльності оператора (структура діяльності включає мету, мотиви, види операторської діяльності, режими праці), вивчення процесів переробки інформації, розроблення принципів обладнання робочого місця операторів, вивчення впливу психологічних факторів на ефективність системи «людина – машина».

Здобувачі мають можливість ознайомитись з базовими категоріями, структурою інженерної психології, передумови зародження, основні етапи розвитку зарубіжної і вітчизняної психології праці, а також ознайомитися з психологічними аспектами добору, відбору та оцінювання кадрів, психологічні питання трудової адаптації та безпеки праці.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Основна мета засвоєння навчальної дисципліни полягає в обґрунтуванні проблеми психології праці та інженерної психології; формуванні у студентів готовності до майбутньої професійної діяльності через засвоєння системи наукових понять та формування базових уявлень про сутнісні аспекти професійної діяльності та психологічні особливості активності людини як суб'єкта праці; засвоєння знань з актуальних психологічних питань організації та ефективної й надійної роботи людини в системах «людина – машина» та психологічного забезпечення таких систем; розвиток психологічної культури здобувачів вищої освіти.

Завданнями навчальної дисципліни є одержання студентами теоретичних знань та практичних навиків щодо закономірностей взаємодії людини з технікою з метою її використання в ефективному, надійному й безпечному режимі праці.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним, приймати обґрунтовані рішення, виявляти ініціативність і творчий підхід.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 2. Здатність застосовувати теоретичні положення педагогіки та психології у професійній діяльності в професійно-технічних навчальних закладах.

ФК 9. Здатність забезпечити розвиток особистості учнів/слухачів, формування в них громадянських цінностей та професійно-значущих якостей.

ФК 10. Здатність ідентифікувати та вирішувати проблеми, які виникають у процесі розвитку особистості фахівця під час навчання та професійної діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 5. Здійснення професійної комунікації, розуміння співрозмовників, психологічний вплив у процесі комунікації, адекватне розуміння вербальних і невербальних комунікативних сигналів, здатність долати комунікативні бар'єри.

ПРН 7. Знання системи загальних норм моральної поведінки людини та групи людей, етичних принципів, розуміння професійної моралі.

ПРН 8. Знання теоретичних положень педагогіки та психології професійної освіти, вимог освітнього законодавства, стандартів освіти, професійних стандартів, нормативної документації навчальних закладів.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	20 годин	40 годин	60 годин

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- вчасно виконувати завдання лабораторних занять та самостійної роботи;
- на заняттях дотримуватись правил роботи у групі, шанобливо ставитись до поглядів один одного;
- вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання;
- дотримуватись політики доброчесності під час виконання завдань;
- активно брати участь у побудові і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: дотримуватись Кодексу академічної доброчесності МДПУ імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf та Положення про академічну доброчесність https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Блок 1. Вступ до психології праці. Особистість як суб'єкт професійної діяльності						
10	Тема 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі	Лекція (2 год.), практична робота (2 год.), самостійна робота (6 год.)	Основна: 1, 3, 6 Додаткова: 6, 9, 10	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Перший періодичний контроль
10	Тема 2. Розвиток суб'єкта праці	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 2, 6 Додаткова: 4, 5, 13	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Перший періодичний контроль
10	Тема 3. Мотивація праці	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 1, 6, 11	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь. Опрацювати психодіагностичні	5	Перший періодичний контроль

				методики.		
Блок 2. Психологія професійної діяльності						
10	Тема 4. Психофізіологічні основи трудової діяльності	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 2, 5, 8 Додатков а: 2, 4, 7	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Перший періодичний контроль
10	Тема 5. Психологія професій	Лекція (2 год.), практична робота (2 год.), самостійна робота (6 год.)	Основна: 5, 6, 7 Додатков а: 4, 6, 13	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь. Опрацювати психодіагностичні методики.	5	Перший періодичний контроль
12	Тема 6. Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (6 год.)	Основна: 5, 6, 9 Додатков а: 1, 5, 9, 14	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь. Опрацювати психодіагностичні методики.	5	Другий періодичний контроль
13	Тема 7. Організація виробничої діяльності в колективі	Лекція (2 год.), практична робота (6 год.), самостійна робота (5 год.)	Основна: 1, 4, 6 Додатков а: 2, 3, 9	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Другий періодичний контроль
Блок 3. Інженерна психологія						
10	Тема 8. Інженерна психологія як наукова дисципліна	Лекція (2 год.), самостійна робота (8 год.)	Основна: 5, 6, 9 Додатков а: 3, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Другий періодичний контроль
15	Тема 9. Системи «людина – машина»	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (9 год.)	Основна: 2, 5, 6, 9 Додатков а: 10, 12, 14	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь.	5	Другий періодичний контроль
20	Тема 10. Діяльність оператора в системі «людина – машина»	Лекція (2 год.), практична робота (10 год.), самостійна робота (8 год.)	Основна: 5, 6, 9 Додатков а: 10, 12, 14	Опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь. Опрацювати психодіагностичні методики.	5	Другий періодичний контроль

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Теми лекцій та питання, що вивчаються
<p>Тема 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі</p> <p><i>Предмет та основні завдання психології праці. Зв'язок психології праці з іншими науками. Нагальні дослідницькі завдання психології праці. Методологічні основи та принципи проведення досліджень у психології праці. Методи досліджень у психології праці.</i></p>
<p>Тема 2. Розвиток суб'єкта праці</p> <p><i>Поняття «суб'єкт праці». Структура особистості суб'єкта професійної діяльності. Основні етапи розвитку суб'єкта праці. Кризи професійного становлення. Проблеми професійних деструкцій та психічного вигорання. Формування індивідуального стилю трудової діяльності.</i></p>
<p>Тема 3. Мотивація праці</p> <p><i>Сутність і теоретико-прикладні засади мотивації. Психологічні теорії мотивації. Керування мотивацією праці.</i></p>
<p>Тема 4. Психофізіологічні основи трудової діяльності</p> <p><i>Диференційно-психологічні основи вивчення суб'єкта професійної діяльності. Проблема співвідношення темпераменту з іншими психічними властивостями. Працездатність та її динаміка. Фактори зміни працездатності у процесі професійної діяльності.</i></p>
<p>Тема 5. Психологія професій</p> <p><i>Професії: підходи до систематики та класифікації. «Формула професії». Професійна адаптація та психологія професійного розвитку. Психологічне вивчення професій: професіографія та психографія.</i></p>
<p>Тема 6. Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання</p> <p><i>Профорієнтація як прикладна галузь психології праці. Підходи до організації виробничого навчання. Компетентнісний підхід до виробничого навчання.</i></p>
<p>Тема 7. Організація виробничої діяльності в колективі</p> <p><i>Сутність організації. Формальні й неформальні організації. Психологічна сумісність як умова успішності спільної трудової діяльності. Організаційна структура групи та психологічна сумісність. Психологія управління та організації виробничої діяльності. Виробничий конфлікт та його виникнення. Методи відбору працівників. Оцінювання діяльності персоналу.</i></p>
<p>Тема 8. Інженерна психологія як наукова дисципліна</p> <p><i>Завдання і напрями досліджень. Методологічні принципи та системний підхід в інженерній психології. Методи інженерної психології. Інженерна психологія в системі наук.</i></p>
<p>Тема 9. Системи «людина – машина»</p> <p><i>Особливості і класифікація. Розподіл функцій у СЛМ. Інформація та оператор в системі керування.</i></p>
<p>Тема 10. Діяльність оператора в системі «людина – машина»</p> <p><i>Психофізіологічні основи діяльності оператора: приймання, зберігання та переробка інформації, прийняття рішень, керуючі дії. Основні характеристики і види діяльності операторів. Фактори впливу на операторську діяльність. Методи відображення, опису й аналізу діяльності оператора. Функціональні стани оператора.</i></p>

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ)

Теми лабораторних занять та питання, що вивчаються
<p>Тема: Психологія праці у системі наук. Нагальні проблеми психології праці</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Місце психології праці в системі психологічних наук.2. Основні проблеми праці у сучасних умовах.3. Елітарність професій та її вплив на професійний вибір особистості.4. Успішність праці як основа почуття власної гідності.
<p>Тема: Психофізіологічні та психосоціальні властивості суб'єкта праці</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Індивідуально-психологічні властивості суб'єкта праці.2. Емоційно-вольові процеси у регуляції професійної діяльності.3. Ситуаційна регуляція трудової діяльності.4. Динаміка розвитку здібностей у процесі професійного розвитку.5. Проблеми стресу і дистресу у професійній діяльності.
<p>Тема: Професійний розвиток особистості</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Значення фази адаптації у процесі професійного розвитку.2. Адаптація й адаптивні властивості особистості.3. Конструктивні і деструктивні межі професійного розвитку: всебічний розвиток особистості та «професійне вигорання особистості».4. Здібності як ресурс професійної адаптації суб'єкта праці.5. Поняття про професійно важливі якості.6. Розвиток здібностей працівника і формування індивідуального стилю професійної діяльності.7. Особливості розвитку особистості у процесі професійної переорієнтації
<p>Тема: Мотивація праці</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Класифікація мотивів.2. Теорії мотивації.3. Формування мотивів у процесі навчання та виробничої діяльності.4. Способи керування мотивацією праці.
<p>Тема: Лабораторний практикум</p> <p>Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань</p>
<p>Тема: Особливості психічної діяльності суб'єкта праці</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Процеси чуттєвого пізнання у професійній діяльності.2. Психомоторика у професійній діяльності.3. Раціоналізація робочих рухів.4. Увага у професійній діяльності.5. Диференційно-психологічні особливості процесів мислення у професійній діяльності.6. Емоційні стани і вольові процеси в регуляції професійної діяльності.
<p>Тема: Виробнича втома і заходи щодо запобігання перевтоми працівників</p> <p>Питання для обговорення:</p>

1. Визначення і критерії стомлення та перевтоми.
2. Механізми стомлення.
3. Перші ознаки перевтоми.
4. Стаді розвитку перевтоми.
5. Фактори, які сприяють стомленню.

Тема: Психологічні основи профорієнтації та профвідбору

Питання для обговорення:

1. Психологічні поняття та критерії професійної діяльності.
2. Загальна схема профвідбору.
3. Рівні аналізу трудової діяльності.
4. Прогнозування успішності діяльності працівника.
5. Диференційно-психофізіологічні аспекти становлення професіонала.

Тема: Лабораторний практикум

Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань

Тема: Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічні феномени у групі.
2. Психологія ділового спілкування.
3. Структура ділової бесіди.
4. Методи забезпечення результативного спілкування: встановлення контакту; поглиблення контакту; завершення контакту.

Тема: Психологія керування персоналом

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічна характеристика організації.
2. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
3. Співвідношення індивідуального та групового в управлінні організаціями.
4. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.
5. Психологія впливу керівника на підлеглих.

Тема: Лабораторний практикум

Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань

Тема: Людина як компонент системи «людина-машина»

Питання для обговорення:

1. Особливості та класифікація СЛМ.
2. Конфлікти в СЛМ та способи їх вирішення.
3. Фактори, що впливають на діяльність оператора в СЛМ.
4. Види діяльності оператора.
5. Кількісний опис діяльності оператора. Напруженість діяльності оператора.
6. Алгоритмічний опис діяльності оператора.

Тема: Прийом, збереження та обробка інформації оператором

Питання для обговорення:

1. Загальне поняття про інформацію. Її властивості та характеристики.
2. Система обробки інформації оператором в СЛМ.
3. Збереження та обробка інформації оператором: пам'ять і оперативне мислення. Моделювання розумових процесів.

<p>Тема: Функціональні стани оператора</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика функціональних станів оператора. 2. Емоційні стани оператора. 3. Показники напруженості оператора. Характеристика втоми оператора. 4. Методи контролю функціонального стану оператора.
<p>Тема: Прийняття рішень оператором</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні аспекти проблеми прийняття рішень. 2. Прийняття оператором рішень на перцептивному рівні. 3. Прийняття оператором рішень на мовно-розумовому рівні. 4. Групові рішення у роботі операторів.
<p>Тема: Управлінські дії оператора</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психомоторні аспекти управлінських дій оператора. 2. Вплив антропометричних характеристик на управлінські дії оператора. 3. Енергетичні характеристики управлінських дій оператора. 4. Мовні сигнали як управлінські дії в СЛМ.
<p>Тема: Лабораторний практикум</p> <p>Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань</p>

7.4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання
<p>Тема: Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі</p> <p>Питання:</p> <p>Уявлення про працю та її значення у контексті культурно-історичного розвитку суспільства. Виникнення прикладної психології праці. Психотехніка та наукова організація праці. Індустріальний період розвитку психології праці.</p>
<p>Тема: Розвиток суб'єкта праці</p> <p>Питання:</p> <p>Виробниче середовище як фактор втрати психічного та фізичного здоров'я. Стратегії виробничої діяльності. Формування виробничих умінь та навичок. Формування професійно-важливих якостей та професійних здібностей. Розвиток професійної самосвідомості. Регулятивні процеси в структурі професійної діяльності.</p>
<p>Тема: Мотивація праці</p> <p>Питання:</p> <p>Матеріальна, трудова і статусна мотивація персоналу.</p>
<p>Тема: Психофізіологічні основи трудової діяльності</p> <p>Питання:</p> <p>Типологічні відмінності працездатності. Професійна діяльність в умовах сенсорної та соціальної депривації.</p>

Тема: Психологія професій
Питання: Основи профорієнтаційної роботи. Психологічні проблеми виробничого навчання. Формування професійних умінь та навичок.
Тема: Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання
Питання: Ринок праці в Україні та його вплив на соціальну політику у галузі професійної орієнтації дорослого населення. Вплив факторів соціального середовища на професійний розвиток особистості.
Тема: Організація виробничої діяльності в колективі
Питання: Види організацій. Організаційно-психологічні умови вирішення виробничих конфліктів.
Тема: Інженерна психологія як наукова дисципліна
Питання: Передумови виникнення.
Тема: Системи «людина – машина»
Питання: Показники якості функціонування.
Тема: Діяльність оператора в системі «людина – машина»
Питання: Групова діяльність операторів.

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: усне опитування, бесіда, перевірка виконання практичних завдань. Періодичний контроль: письмова контрольна робота; письмове есе з доповіддю. Підсумковий семестровий контроль.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Критерії оцінювання діяльності студентів на лабораторних заняттях, виконання завдань самостійного опрацювання наведені у таблиці:

Бали	Критерії
5	студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді на переважну більшість питань, правильно розв'язує задачі та виконує вправи, демонструє знання теоретичного матеріалу, акуратно оформлює завдання, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; вірно і самостійно виконує завдання експериментального характеру, обробляє та інтерпретує отримані дані
4	студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді на більшість питань, проявляє активність у виконанні групових завдань; припускається незначних помилок при виконанні завдань експериментального характеру, обробці та інтерпретації отриманих даних, виправляє їх за допомогою викладача
3	студент дає правильну відповідь на приблизно половину питань або на всі питання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача; припускається значних помилок при виконанні завдань експериментального характеру, обробці та інтерпретації отриманих даних, виправляє їх

	за допомогою викладача
2	студент дає правильну відповідь на приблизно третину питань або на всі питання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, індіферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань; припускається значних помилок при виконанні завдань експериментального характеру, обробці та інтерпретації отриманих даних, не може виправити їх

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Практична перевірка під час лабораторних робіт	Усього 40 балів 0-5 балів: 0 – за невиконане завдання; 1-2 – за неповністю і не своєчасно виконану роботу або роботу з серйозними помилками, невірні відповіді на додаткові питання, 3-4 - за неповністю виконану роботу або роботу з деякими помилками, неповні відповіді на додаткові питання, 4,5-5 – за повне і своєчасне виконання роботи та правильні відповіді на додаткові питання
Періодичний контроль (тестовий контроль)	Усього 60 балів ПК1 - 30 балів ПК2 - 30 балів: Кожний ПК містить 30 тестових питань: 0 балів – невірна відповідь на питання; 1 бал – вірна відповідь на питання.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Березовська Л.І., Юрков О.С. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2016. 201 с.
2. Карамушка Л.М., Бондарчук О.І., Грубі Т.В. Діагностика перфекціонізму та трудоголізму особистості: психологічний практикум. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. 64 с.
3. Карамушка Л. М., Гнускіна Г.В. Психологія професійного вигорання підприємців : монографія. Київ: Логос, 2018. 198 с.
4. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
5. Психологія праці та інженерна психологія: інструктивно-методичні матеріали / укладач Кириченко В.В. Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 81 с.
6. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладач О.С. Юрков. Мукачево: МДУ, 2018. 187 с.
7. Arnold J., Coyne C., Randall R., Patterson F. Psychology: Understanding Human Behaviour in the Workplace. Pearson, 2020. 745 p.
8. Riggio R.E. Introduction to industrial/organizational psychology. Pearson, 2013. 554 p.
9. Wickens Ch.D., Hollands J.G., Banbury S., Parasuraman R. Engineering Psychology and Human Performance. Routledge, 2016. 502 p.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
2. Інженерна психологія: курс лекцій / Укладач: С.О. Гура. Харків НУЦЗ України, 2016. – 127 с.
3. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: Підручник. Київ: КНЕУ, 2003. 367 с.
4. Олійник І.В. Причини виникнення та профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2017. № 1 (13). С. 118-125.
5. Професія. Кар'єра. Успіх. : Метод. посібник / Автори-упоряд.: Т.Л. Лях, Ю.М. Малієнко, Н.Є. Троценко, Т.П. Цюман, А.М. Шеламкова. Київ: Основа-Принт, 2010. 132 с.
6. Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / уклад.: М.В. Лемак, В.Ю. Петрище. Ужгород: Вид-во Олександрії Гаркуші, 2012. 616 с.
7. Семак О.О. Основи інженерної психології: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Плай, 2006. 106 с.
8. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять. Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
9. Трофімов Ю.Л. Інженерна психологія: Підручник. Київ: Либідь, 2002. 264 с.
10. Шульдик А.В. Професійне вигорання викладачів вищої школи. *Науковий вісник херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* 2017. Вип. 1, Т. 1. С. 138-142.
11. Aamodt M.G. *Industrial/Organizational Psychology.* Cengage Learning, 2010. 705 p.
12. Singh P., Suar D., Leiter M.P. Antecedents, Work-Related Consequences, and Buffers of Job Burnout Among Indian Software Developers. *Journal of Leadership & Organizational Studies.* 2012. No 19(1). Pp. 83-104. DOI: 10.1177/1548051811429572
13. Toppinen-Tanner S. Process of burnout: structure, antecedents, and consequences. Tampere: Juvenes Print, 2011. 112 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. АІС "Я-ПСИХОЛОГ". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://я-психолог.укр/>
2. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/>.
3. Інсайт. URL: <https://psinsayt.wixsite.com/insayt>
4. Баклицький І.О. Психологія праці: підручник. Київ: Знання, 2008. 655 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/530-psihologiya-prats-baklitskiy-o.html>
5. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://psyua.com.ua/>
6. Scientific Journal "Burnout Research". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.journals.elsevier.com/burnout-research>